

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 10P/16/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6613202370
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 03. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Katková
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2013:6613202370.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec samosudkyňou Mgr. Katarínou Katkovou v právnej veci navrhovateľky F. B., narodenej XX.XX.XXXX, bytom U., A. F. XXXX/X, štátnej občianky SR, proti odporcovi G. B., narodenému XX.XX.XXXX, bytom U., F. L. XXXX/XX, t.č. ÚVTOS Košice -Šaca, štátnemu občanovi SR, o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom A. B., narodenej XX.XX.XXXX a N. B., narodenej XX.XX.XXXX, bytom u starej matky I. P., narodenej XX.XX.XXXX, U., A. F. XXXX/X, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, na čas po rozvode, takto

r o z h o d o l :

Súd manželstvo navrhovateľky F. B., rodenej B. a odporcu G. B., rodeného N. uzavreté dňa 26.08.2006 v Lučenci zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu Lučenec vo zväzku XX, ročníku XXXX, na strane XXX, pod poradovým číslom XX r o z v á d z a.

Súd maloletú A. B., narodenú XX.XX.XXXX a maloletú N. B., narodenú XX.XX.XXXX z v e r u j e na čas po rozvode do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky I. P., narodenej XX.XX.XXXX, ktorá bude vykonávať osobnú starostlivosť o výchovu zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletých detí, v bežných veciach ich bude zastupovať a spravovať ich majetok.

Navrhovateľka je p o v i n n á počínajúc dňom právoplatnosti výroku o rozvode manželstva prispievať na maloletú A. B., narodenú XX.XX.XXXX výživným mesačne v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona a na výživu maloletej N. B., narodenej XX.XX.XXXX výživným mesačne v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona počínajúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku; výživné je splatné vždy do každého 20. dňa toho-ktorého mesiaca vopred k rukám starej matky I. P., nar. XX.XX.XXXX.

Odporca je p o v i n n ý počínajúc dňom právoplatnosti výroku o rozvode manželstva prispievať na maloletú A. B., narodenú XX.XX.XXXX výživným mesačne v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona a na výživu maloletej N. B., narodenej XX.XX.XXXX výživným mesačne v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona počínajúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku; výživné je splatné vždy do každého 20. dňa toho-ktorého mesiaca vopred k rukám starej matky I. P., narodenej XX.XX.XXXX.

Styk navrhovateľky a odporcu s maloletými deťmi s a n e u p r a v u j e.

Účastníci n e m a j ú právo na náhradu trov konania.

Odporca n e m á p o v i n o s ť zaplatiť súdny poplatok z návrhu na začatie konania.

o d ô v o d n e n i e :

Podaným návrhom sa navrhovateľka domáhala rozvodu manželstva uzavretého dňa 26.08.2006 a zverenia maloletých detí A. B., nar. XX.XX.XXXX a N. B., nar. XX.XX.XXXX na čas po rozvode do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky I. P., nar. XX.XX.XXXX. V návrhu na začatie konania navrhovateľka uviedla, že manželstvo s odporcom uzavreli po dlhšej známosti z lásky. Tri roky bolo manželstvo harmonické. Odporca neskôr často chodieval z domu, vracal sa neskoro v noci, navštevoval nočné podniky, požíval alkoholické nápoje a iné omamné látky. Keď sa pohádali, často ju fyzicky napadol. Odporca sa dopúšťal trestných činov. Od roku 2009 je odporca vo výkone trestu odňatia slobody. Vzťahy medzi účastníkmi sa narušili, pričom navrhovateľka nemá vytvorený žiaden citový vzťah.

Na pojednávaní navrhovateľka trvala na podanom návrhu. Uviedla, že naposledy mali spoločné bydlisko s odporcom v U., A. F. XXXX/X. Po uzavretí manželstva sa ich vzťahy narušili, nakoľko odporca chodil von, fetoval, pil, kradol, nevenoval sa rodine, kričal na nich, bil navrhovateľku. Maloleté deti sa odporcu báli kvôli jeho správaniu. V spoločnej domácnosti účastníci nežijú od roku 2009, naposledy sa intímne stýkali pred štyrmi rokmi. Navrhovateľka už nemá rada odporcu, citovo ochladla k odporcovi. Na čas po rozvode navrhovateľka navrhla zveriť maloleté deti do náhradnej osobnej starostlivosti jej matky I. P., nar. XX.XX.XXXX, nakoľko sa vie lepšie postarať o maloleté deti ako ona. Navrhovateľka nepracuje, je nezamestnaná, poberá dávku v hmotnej núdzi vo výške 97,19 eur. Nevlastní žiadne nehnuteľné veci. Navrhovateľka nežiada upraviť styk s maloletými deťmi.

Odporca súhlasil s návrhom na začatie konania i so zverením maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti I. P., nar. XX.XX.XXXX. Zároveň navrhol, aby súd rozhodol u úprave styku s maloletými deťmi na čas po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody.

Odporca, ktorý bol riadne predvolaný na termín pojednávania, sa nedostavil na pojednávanie, ani nepožiadal z dôležitého dôvodu o jeho odročenie, súd potom postupoval podľa ustanovenia § 101 ods.2 O. s. p. a prejednal vec v neprítomnosti odporcu opatrovníka maloletého dieťaťa.

Stará matka maloletých detí I. P. na pojednávaní uviedla, že sa o maloleté deti B. stará na základe rozsudku Okresného súdu Lučenec č.k. 11P/217/2009-21 zo dňa 20.05.2009. Má maloleté deti veľmi rada a taktiež aj oni ju majú radi. Na čas po rozvode účastníkov konania navrhla zveriť maloleté deti do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Maloletá A. navštevuje X. ročník Základnej školy v Lučenci na Vajanského ulici. Vznikajú jej výdavky s komplexnou výživou maloletého dieťaťa. Maloletá N. nenavštevuje materskú škôlku, celodenne sa o ňu stará. Vznikajú jej výdavky s komplexnou výživou maloletej A.. Navrhovateľka poberá vdovský dôchodok vo výške 225 eur, prídavky na dieťa Z. P. vo výške 23,10 eur a prídavky na zverené maloleté deti vo výške 46,20 eur. Nevlastní žiadne nehnuteľné veci. Stará matka uviedla, že nebude brániť odporcovi v styku s maloletými deťmi. Maloleté deti sa s ním po návrate z výkonu trestu odňatia slobody môžu stýkať, ak budú chcieť. Stará matka s navrhovateľkou žijú v spoločnej domácnosti.

Kolízny opatrovník maloletých detí navrhol návrhu navrhovateľky vyhovieť, pričom uviedol, aby súd styk maloletých detí s navrhovateľkou, ani s odporcom neupravoval, vzhľadom na to, že odporca je vo výkone trestu odňatia slobody, pričom pre rozhodnutie súdu sú podstatné skutočnosti v čase rozhodnutia súdu.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky, starej matky I. P., spisom Okresného súdu Lučenec sp.zn. 11P/217/2009, rodným listom maloletej A. B., maloletej N. B., sobášnym listom účastníkov konania, správou z prešetrenia pomerov kolízneho opatrovníka zo dňa 14.03.2013, správou Sociálnej poisťovne, pobočka Lučenec zo dňa 11.03.2013, správou Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Košice-Šaca zo dňa 12.03.2013, potvrdením o príjme zamestnanca Ústavu na výkon trestu odňatia

slobody Košice-Šaca zo dňa 12.03.2013, potvrdením o poberaní dávky v hmotnej núdzi za rok 2013 Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec zo dňa 18.02.2013.

Z vykonaného dokazovania mal súd nesporne preukázané, že účastníci konania uzavreli manželstvo dňa 26.08.2006 v Lučenci. U oboch účastníkov konania sa jedná o uzavretie prvého manželstva. Obaja účastníci sú slovenskými štátnymi občanmi, naposledy mali spoločné bydlisko v U., A. F. XXXX/X. Z manželstva pochádzajú dve maloleté deti A. B., D.. XX.XX.XXXX, N. B., D.. XX.XX.XXXX, ktoré na základe rozsudku Okresného súdu Lučenec č.k. 11P/217/2009-21 zo dňa 20.05.2009 boli zverené do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky I. P., D.. XX.XX.XXXX a rodičom F. B. V. G. B.Ľ. bola uložená povinnosť každému zvlášť prispievať na maloleté deti minimálnym výživným v rozsahu 30% zo sumy životného minima na neplnoleté nezaopatrované deti podľa osobitného zákona počnúc dňom právoplatnosti rozsudku k rukám starej matky, vždy mesačne predom do 15.dňa toho-ktorého mesiaca. Navrhovateľka nie je zamestnaná, nemá žiaden príjem z pracovnej činnosti, poberá dávku v hmotnej núdzi vo výške 97,19 eur. Odporca je vo výkone trestu odňatia slobody od 16.01.2010, pričom predpokladaný koniec trestu je 16.11.2016. Odporca od marca roku 2012 do februára roku 2013 mal príjem z pracovnej činnosti súhrne vo výške 0,10 eur. Odporca nie je poberateľom žiadnej dávky v zmysle zák. č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších právnych predpisov. Starej matke vznikajú výdavky s komplexnou výživou maloletých detí. Maloletá A. B. navštevuje X. ročník Základnej školy v Lučenci na Vajanského ulici, maloletá N., o ktorú sa stará matka celodenne stará, nenavštevuje materskú škôlku.

Podľa ustanovenia § 22 Zákona o rodine k zrušeniu manželstva rozvodom možno pristúpiť len v odôvodnených prípadoch.

Podľa ustanovenia § 23 ods.1, 2,3 Zákona o rodine súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí. Súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa § 18 a 19.

Podľa ustanovenia § 24 ods. 1, 3, 4 Zákona o rodine v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného. Rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná. Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na určovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

Podľa ustanovenia § 25 ods. 1, 2 Zákona o rodine rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode. Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

Podľa ustanovenia § 45 ods.1,2,3,4,5,6,7 zák. č. 36/2005 Z.z. o rodine v znení neskorších právnych predpisov ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. V rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu. Osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd. Na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33. Rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd. Vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká. Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby výživné poukazovali osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti.

Podľa ustanovenia § 81 ods. 1,2 zák. č. 36/2005 Z.z. o rodine v znení neskorších právnych predpisov ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené.

Podľa ustanovenia § 62 ods.1,2,3,4,5 zák. č. 36/2005 Z.z. o rodine v znení neskorších právnych predpisov plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na

svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových

pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa ustanovenia § 75 ods.1, prvá veta zák. č. 36/2005 Z.z. o rodine v znení neskorších právnych predpisov pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

Podľa ustanovenia § 76 ods.1 zák. č. 36/2005 Z.z. o rodine v znení neskorších právnych predpisov výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa ustanovenia § 144 O.s.p. účastníci nemajú právo na náhradu trov konania o rozvod alebo neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je. Súd však môže priznať i náhradu týchto trov alebo ich časti, ak to odôvodňujú okolnosti prípadu alebo pomery účastníkov.

Podľa ustanovenia § 2 ods. 2 zák. č.71/1992 Z.z. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších právnych predpisov ak je poplatník od poplatku oslobodený a súd jeho návrhu vyhovel, zaplatí podľa výsledku konania poplatok alebo jeho pomernú časť odporca, ak nie je tiež od poplatku oslobodený. Túto povinnosť však odporca nemá v konaní o rozvode manželstva, o neplatnosti manželstva alebo o určenie, či tu manželstvo je alebo nie je, ak súd tak rozhodne alebo ak uloží náhradu trov konania poplatníkovi.

Súd pri svojom rozhodovaní vychádzal z vyššie citovaných ustanovení zákona, ktoré aplikoval na zistený skutkový stav. Manželstvo je možné rozviesť len vtedy, ak vzťahy medzi manželmi sú tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Pri rozhodovaní o rozvode musí súd vždy prihliadnuť na záujem maloletých detí. Z tohto vyplýva, že zákon neviaže možnosť rozvodu manželstva na jednotlivé v zákone konkrétne vypočítané dôvody, ale ako jediný dôvod uvádza vážny a trvalý rozvrat vzájomných vzťahov medzi manželmi. Zákon o rodine sa neuspokojuje s akýmkoľvek rozvratom, ale vyžaduje určitý kvalifikovaný stupeň rozvratu medzi manželmi. Rozvrat medzi manželmi teda musí byť vážny a trvalý, čo znamená, že trvá dlhší čas a trvale znemožňuje manželom vytvárať zdravé rodinné prostredie. Intenzitu rozvratu je treba posudzovať aj z toho hľadiska, či si ešte manželstvo môže plniť svoj spoločenský účel a či od manželov možno očakávať obnovenie manželského spolužitia.

Pod pojmom náhradnej osobnej starostlivosti sa rozumie právom predvídaný vzťah medzi maloletým dieťaťom a iným občanom než je rodič dieťaťa, ktorý vznikol na základe súdneho rozhodnutia o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Tento vzťah je sekundárnym vzťahom, ktorý vznikne len vtedy, keď primárny základný rodičovský vzťah sa nemôže uplatniť. Predpokladmi preto, aby súd zveril maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti, sú: a) rodičia nezabezpečujú riadnu výchovu dieťaťa, b) záujem maloletého dieťaťa vyžaduje jeho zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti, c) existencia osoby, ktorej sa má maloleté dieťa zveriť, ktorá je fyzickou osobou s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady najmä zdravotné, osobnostné a morálne a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručia, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Zverenie maloletého dieťaťa do výchovy iného občana než rodiča je výnimkou zo zásady, že výchova maloletého dieťaťa je predovšetkým úlohou rodičov. Musí sa vždy opierať o starostlivé a spoľahlivé objasnenie tých okolností, ktoré svedčia pre záver, že žiadny z rodičov nie je schopný náležitým spôsobom zabezpečiť riadnu výchovu dieťaťa. Ak súd zverí maloleté dieťa do výchovy iného občana než rodiča (do náhradnej osobnej starostlivosti) vymedzí i rozsah jeho práv a povinností k dieťaťu a zároveň rozhodne o vyživovacej povinnosti rodičov k maloletému dieťaťu.

Vykonaným dokazovaním dospel súd k záveru, že zákonné podmienky pre rozvod manželstva sú v danom prípade splnené. Manželstvo účastníkov si ku dňu rozhodnutia súdu neplní svoj účel. Účastníci nežijú v spoločnej domácnosti, spolu nehospodária od r. 2009, nezabezpečujú spoločne výchovu maloletých detí, intímne sa nestýkajú, teda manželstvo účastníkov si neplní žiadnu z funkcií a to funkciu ekonomickú, biologickú a ani výchovnú. Podľa názoru súdu aj z postoja účastníkov v priebehu konania vyplýva, že v manželstve účastníkov existuje kvalifikovaný rozvrat z titulu, že vzťahy medzi manželmi sú vážne a trvale rozvrátené, účastníci vzájomne voči sebe stratili citovú náklonnosť, nemajú záujem na vytvorení zdravého rodinného prostredia a priaznivých podmienok pre realizáciu všetkých členov rodiny ani na obnovení manželského spolužitia z titulu, pričom súd zistil, že nie sú predpoklady pre to, aby si manželstvo účastníkov mohlo v budúcnosti plniť svoj účel a rozvod manželstva nie je v rozpore

so záujmami maloletých detí, preto potom súd návrhu navrhovateľky vyhovel a manželstvo účastníkov rozviedol.

Súd v súlade s ustanovením § 23 ods. 2 Zákona o rodine zisťoval príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi. Podľa názoru súdu hlavnou príčinou rozvratu vzťahov medzi účastníkmi sú názorové nezhody na vzájomné spolužitie, rozdielnosť pováh, vzájomná nedôvera, trestná činnosť odporcu, v dôsledku čoho došlo k následnému citovému odcudzeniu sa účastníkov.

S konaním o rozvod manželstva je ex lege spojené konanie o úpravu pomerov manželov k maloletým deťom z ich manželstva na čas po rozvode podľa ustanovenia § 113 ods. 1 O. s. p.

So zreteľom na to, že súd mal preukázať, že o maloleté deti sa stará matka na základe rozsudku Okresného súdu Lučenec č.k. 11P/217/2009-21 zo dňa 20.05.2009, navrhovateľka aj odporca súhlasili so zverením maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky na čas po rozvode s tým, že záujem maloletých detí vyžaduje ich zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti, pričom stará matka je fyzickou osobou s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady najmä zdravotné, osobnostné a morálne a spôsobom života a života osôb, ktorí s ňou žijú v domácnosti, zaručujú, že bude náhradná osobná starostlivosť vykonávaná v záujme maloletých detí, súd potom na čas po rozvode zveril maloleté deti do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky podľa ustanovenia § 45 Zákona o rodine.

Pretože súd rozhodol o umiestnení maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky, súd ex offico upravil aj rozsah vyživovacej povinnosti navrhovateľky a odporcu k maloletým deťom, nakoľko sú povinní poskytovať maloletým deťom výživné. Vzhľadom na to, že rodičia maloletých detí nepracujú, matka je poberateľkou dávky v hmotnej núdzi vo výške 97,19 eur, odporca je od 16.01.2010 vo výkone trestu odňatia slobody, jeho čistý príjem v období od marca r.2012 do februára r.2013 bol vo výške 0,10 eur, avšak navrhovateľka aj odporca bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery sú povinní plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu a to vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona, súd potom určil rozsah vyživovacej povinnosti navrhovateľky, odporcu k maloletým deťom s odkazom na ustanovenie § 81 ods. 1,2, § 62 ods.3, §76 ods. 1 Zákona o rodine.

Súd neupravil styk navrhovateľky a odporcu s maloletými deťmi podľa ustanovenia § 25 Zákona o rodine s poukazom na to, že navrhovateľka býva v spoločnej domácnosti s maloletými deťmi a ich starou matkou, odporca je vo výkone trestu odňatia slobody od 16.01.2010 a predpokladaný koniec trestu má byť 16.11.2016, odporca sa toho času nemôže stykať s maloletými deťmi, pričom pre rozhodnutie súdu podľa ustanovenia § 154 ods. 1 O.s.p. je rozhodujúci stav v čase vyhlásenia, a teda súd ex lege nemôže prihliadnuť na hypotetické okolnosti po prepustení odporcu z výkonu trestu odňatia slobody v roku 2016, pretože by to bolo v rozpore ustanovením § 154 ods. 1 O.s.p., súd potom neupravil styk navrhovateľky a odporcu s maloletými deťmi.

O náhrade trov konania účastníkov súd rozhodol podľa ustanovenia § 144 O. s. p., z ktorého vyplýva, účastníci nemajú právo na náhradu trov konania o rozvod alebo neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je. Súd však môže priznať i náhradu týchto trov alebo ich časti, ak to odôvodňujú okolnosti prípadu alebo pomery účastníkov. Súd v priebehu konania nezistil také okolnosti prípadu alebo pomery účastníkov, ktoré by umožňovali priznať náhradu trov konania niektorému z účastníkov, preto potom súd rozhodol tak, že účastníci nemajú právo na náhradu trov konania.

Vzhľadom na to, že navrhovateľka bola oslobodená od poplatku podľa ustanovenia § 138 ods. 1 O.s.p. s odkazom na uznesenie Okresného súdu Lučenec č.k. 10P/16/2013 -13 zo dňa 22.02.2013, pričom súd jej návrhu vyhovel, avšak odporca je vo výkone trestu odňatia slobody, nemá žiaden príjem, súd potom rozhodol s odkazom na ustanovenie § 2 ods. 2, druhá veta Zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych

poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších právnych predpisov tak, že odporca nemá povinnosť zaplatiť súdny poplatok z návrhu na začatie konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou Okresného súdu Lučenec, Ul. Dr. Herza 14, 984 37 Lučenec na Krajský súd v Banskej Bystrici a to písomne v štyroch rovnopisoch.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205 a), f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Proti tomuto rozsudku nemajú právo podať odvolanie účastníci, ktorí sa práva podať odvolanie vzdali.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva, oznámiť matričnému úradu, do knihy manželstiev ktorého bolo manželstvo zapísané, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko.